

İngiltere'de bulunan firmaya pazar ve müşteri araştırması ile ilgili yapılan ödemelerin vergilendirilmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	17192610-125[KV-24-25]-411751
Tarih	18.12.2025

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Bursa Defterdarlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : E-17192610-125[KV-24-25]-

18.12.2025

Konu : İngiltere'de bulunan firmaya pazar ve müşteri araştırması ile ilgili yapılan ödemelerin vergilendirilmesi

İlgi

:

a)

b)

İlgili kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, İngiltere mukimi ...Ltd. firması ile pazar araştırması, danışmanlık hizmetleri ve bunlarla sınırlı olmak kaydıyla pazar analizi, rekabet analizi ve tekstil endüstrisindeki Şirketinizin işine yönelik stratejik önerileri kapsayan danışmanlık ve pazar araştırması anlaşması imzaladığınız, 2023 yılı Temmuz ayı içerisinde müşteri pazar araştırması danışmanlık ücreti bedeli olarak ... GBP ödediğiniz, ödenen paranın tamamen pazar ve müşteri araştırması ile ilgili olduğu belirtilerek, pazar ve müşteri araştırması için ödediğiniz tutardan stopaj yapmanız gerekip gerekmediği, yapılacaksa nasıl ve hangi oranda yapılması gerektiği hususunda görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, Kanunun 1 inci maddesinde sayılı kurumlardan kanunî ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayanların sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmış ve üçüncü fıkrasında da dar mükellefiyette kurum kazancını oluşturan kazanç ve iratlar bentler halinde sayılmıştır.

Anılan Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında, dar mükellefiyete tabi kurumların maddede bentler halinde sayılan kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı, aynı fıkranın (b) bendinde serbest meslek kazançlarından, maddenin ikinci fıkrasında ise ticari veya zirai kazançta dahil olup olmadığına bakılmaksızın telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, marka ve benzeri gayrimaddi hakların satışı, devir ve temlik karşılığında nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen bedeller üzerinden vergi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmıştır. Vergi kesintisi oranları 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 3/2/2009 tarihinden itibaren, petrol arama faaliyetleri dolayısıyla sağlanacak kazançlarda %5, diğer serbest meslek kazançları ve gayrimaddî hak bedeli ödemelerinde ise %20 olarak belirlenmiştir.

Mezkur Kanunun 31 inci maddesinde ise Kanunun 30 uncu maddesi gereğince vergi kesintisi yapmak zorunda olanların, bu vergileri ödeme veya tahakkukun yapıldığı yer itibarıyla bağlı oldukları vergi dairesine muhtasar beyanname ile bildirmek zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, İngiltere mukimi firmadan alınan pazar araştırması ve danışmanlık hizmeti karşılığında yapılan serbest meslek kazancı niteliğindeki ödemelerden, Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi çerçevesinde %20 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılması ve muhtasar beyannameyle beyan edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Krallık arasında yürürlükte olan çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması bulunduğundan öncelikle söz konusu anlaşma hükümlerinin dikkate alınması gerektiği tabiidir.

ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMASI YÖNÜNDEN:

1 Ocak 1989 tarihinden itibaren uygulanmakta olan "Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Gelir ve Sermaye Değer Artış Kazançları Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması"nın (ÇVÖA) 14 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında;

"2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün serbest meslek faaliyetleri veya benzer nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnız ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, eğer bu faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

(a) Teşebbüs, bu faaliyetleri icra etmek üzere bu diğer Devlette bir iş yerine sahip olursa veya

(b) Faaliyetlerin icra edildiği süre veya süreler, herhangi bir kesintisiz 12 aylık dönemde toplam 183 günü aşarsa,

söz konusu gelir, aynı zamanda bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda olayına göre, ya yalnızca söz konusu iş yerine atfedilebilen gelir, ya da yalnızca bu diğer Devlette icra edilen faaliyetlere atfedilebilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir. Her iki durumda da bu teşebbüs, söz konusu gelir dolayısıyla bu diğer Akit Devlette bu Anlaşmanın 7 nci maddesi hükümlerine göre vergilendirilmeyi, yani söz konusu gelir bu diğer Devlette bulunan işyerine atfedilebilirmiş gibi vergilendirilmeyi tercih edebilir. Bu tercih bu diğer Devletin söz konusu gelir üzerinden tevkifat suretiyle vergi alma hakkını etkilemeyecektir."

hükmü yer almaktadır.

"İşyeri" tanımı ise, madde metnine ekte yer verilen Anlaşmanın "İşyeri" başlıklı 5 inci maddesinde yapılmış olup, hangi hallerde diğer devlette bir işyeri oluşacağı ve oluşmayacağı açıkça belirtilmiştir.

İngiltere mukimi firmadan alınan müşteri pazar araştırması ve danışmanlık hizmetleri serbest meslek kazancı niteliğinde olduğundan, alınan hizmetlerin Anlaşmanın 14 üncü maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Buna göre, İngiltere mukimi firmanın söz konusu hizmetleri Türkiye'de bir işyerine sahip olmadan icra etmesi ve bu hizmetin Türkiye'de icra edildiği sürelerin herhangi bir kesintisiz 12 aylık dönemde toplam 183 günü aşmadığı durumlarda, İngiltere'de mukim firmanın elde ettiği geliri Türkiye'nin vergileme hakkı bulunmamaktadır. Söz konusu hizmetin yukarıda yer alan şartlardan birini sağlayacak şekilde Türkiye'de icra edilmesi durumunda ise Türkiye'de bulunan işyerine atfedilebilen gelir ya da Türkiye'de bulunan sürede icra edilen faaliyetlere atfedilebilen gelir ile sınırlı olmak kaydıyla Türkiye'nin de bu gelirleri iç mevzuat hükümlerine göre vergilendirme hakkı bulunmaktadır.

Öte yandan, ülkemizin akdetmiş olduğu ÇVÖA'lar kapsamında, anlaşmaya taraf diğer ülkenin mukimi gerçek veya tüzel kişilerin icra ettikleri serbest meslek faaliyetleri nedeniyle elde ettikleri gelirlerin vergilendirilmesine ilişkin ayrıntılı açıklamalara 26 Eylül 2017 tarihli ve 30192 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 Seri No'lu Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Genel Tebliği'nde yer verilmiştir.

Anlaşmanın her iki devlete vergilendirme hakkı verdiği durumda ortaya çıkabilecek çifte vergilendirme, Anlaşmanın "Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi" başlıklı 23 üncü maddesi çerçevesinde önlenecektir.

Anlaşma hükümlerinin iç mevzuata göre değişiklik getirdiği durumlarda, anlaşma hükümlerinden yararlanabilmek için söz konusu İngiltere firmasının İngiltere'de tam mükellef olduğunun ve tüm dünya kazançları üzerinden bu ülkede vergilendirildiğinin İngiliz yetkili makamlarından alınacak bir belge ile kanıtlanması ve bu belgenin aslı ile birlikte Türkçe tercümesinin Noterce veya İngiltere'deki Türk Konsolosluklarınca tasdik edilen birer örneğinin vergi sorumlularına veya ilgili vergi dairesine ibraz edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.